Dosarul nr. 3-4/26 (2-26002741-02-3-12012026)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
HOTĂRÎRE
În numele legii

18 iunie 2026 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela
Grefier Iaz Adelina

Examinînd, în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popescu Ala către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.180 din 112 decembrie 2025,

A C O N S T A T A T :

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei.

La 12 ianuarie 2026, Popescu Ala, a sesizat Curtea de Apel Centru cu acțiunea în contencios administrativ formulată împotriva Autorității Naționale de Integritate prin care a solicitat anularea Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din anul 2015, urmare a alegerilor locale din anul 2015, 2019 și 2023 exercită mandatului de consilier local în cadrul Consiliului satului *****, raionul *****

A indicat că, la exercitarea mandatului nominalizat, a fost numită în comisia de specialitate a consiliului local – „Comisia pentru activități economico-financiare și construcții”.

A menționat că, din anul 2021, între noua conducere a consiliului local al satului *****, r-ul Anenii Noi și Primarul s. *****, *****a survenit un

conflict direct, ultimul refuzând executarea deciziilor consiliului local, în special urmare a identificării a fapte de deturnare de fonduri și delegării în perioada anilor 2018 - 2023 de către dl *****a diferitor atribuții primarului, etc., adoptă decizii în interes propriu, în prezența conflictului de interese, etc.

A relatat că, prin decizia Consiliului satului *****, r-ul Anenii Noi nr. 9/6 din 01.08.2025, s-a dispus:

„1. Se împuternicește consilierul satului *****, r-ul Anenii Noi, doamna Popescu Ala (a.n. 18.07.1981) cu dreptul de a reprezenta Consiliul satului *****, r-ul Anenii Noi în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice (...)

2. În vederea realizării împuternicirilor acordate, doamna Popescu Ala este în drept să formuleze din numele Consiliului satului *****, r-ul Anenii Noi, plângeri, sesizări, denunțuri, să prezinte materiale și explicații în legătură cu actele de sesizare deduse autorităților publice respective (...)".

A menționat că dl *****a contestat decizia de desemnare a reprezentantului consiliului local că și a demarat și alte acțiuni de răzbunare personală în privința doamnei Popescu Ala.

A indicat reclamanta că, la data de 14.10.2024, a fost angajată în funcția de contabil-șef al Asociației de Economii și Împrumut „*****", a cărei sediu, urmare a licitației publice desfășurate la data de 06.05.2016, a fost stabilită în cadrul unei încăperi din cadrul Primăriei satului *****, r-ul *****

În vederea realizării răzbunării în privința doamnei Popescu Ala (cu care, de facto, din anul 2023 se află în relații ostile), dl *****a declarat în mod unilateral, fără o decizie corespunzătoare a consiliului local, încetarea / rezoluțiunea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****".

A adăugat că, mai mult ca atât, dl Coteț Vitalie, în mod samavolnic a sigilat ușa de intrarea la încăperea deținută de Asociația de Economii și Împrumut „*****", și pentru care era inclusiv achitată plata în avans pentru locațiune (cu toate bunurile Asociației aflate în încăperea respectivă).

La data de 08.09.2025, directorul executiv al Asociației de Economii și Împrumut „*****", dl ***** a intervenit cu un demers către Consiliul satului *****, r-ul Anenii Noi privind prelungirea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016.

A menționat că, potrivit ordinii stabilite de Legea administrației publice locale, cererea cu privire la prelungirea contractului de locațiune, urma să fie în prealabil examinată în cadrul comisiei de specialitate din cadrul

consiliului local – „Comisia pentru activități economico-financiare și construcții”.

La date de 12.09.2025, a fost convocată comisia de specialitate a consiliului local – „Comisia pentru activități economico-financiare și construcții”, fiind prezenți 3 membri ai comisiei – *****, Popescu Ala și *****. La marginea proiectului cu nr. 3 cu privire la prelungirea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, doamna Popescu Ala a indicat că se abține de la exprimarea votului și de la participarea la vot. Pe marginea proiectului nominalizat a luat cuvântul membrul comisiei, dl *****, iar decizia de a propune consiliului local prelungirea contractului de locațiune a fost adoptată cu votul a 2 membri ai comisiei (fiind indicat că una s-a abținut de la vot – Popescu Ala).

A indicat că, în continuare, la data de 12.09.2025 a avut loc ședința Consiliului satului *****, r-ul Anenii Noi, în cadrul căreia, s-a adoptat decizia de prelungire a contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, cu votul a 6 consilieri, totodată, trei consilieri, inclusiv Popescu Ala, s-au abținut de la vot (nu au participat la vot).

Prin scrisoarea ANI nr. 04-11/8721 din 23.09.2025, s-a comunicat demararea procedurii de verificare prealabilă a sesizării nr. 10414 din 18.09.2025 privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului satului *****, r-nul Anenii Noi, fiind solicitată informații cu privire la acțiunile întreprinse în calitate de consilier local, în cadrul ședinței din 12.09.2025, la adoptarea deciziei nr. 10/2 privind prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”.

A relatat reclamanta că, la scrisoarea nominalizată, a comunicat faptul că s-a abținut de la exprimarea votului și s-a expus pe marginea proiectului deciziei doar verbal, apărând membrii Asociației de Economii și Împrumut „*****” care la fel sunt locuitori ai satului *****, r-ul *****

A indicat că, prin procesul verbal nr. 152 din 17.10.2025, de către Autoritatea Națională de Integritate (în continuare ANI) s-a adoptat decizie de „Inițiere a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ala POPESCU, consilier în cadrul Consiliului local s. *****, r-nul *****”

În motivarea soluției adoptate, s-a invocat faptul că, doamna Popescu Ala, în calitate de angajat al Asociației de Economii și Împrumut „*****”, a fost implicată în procesul de adoptare a deciziei Consiliului satului *****, r-

ul Anenii Noi din 12.09.2025 de prelungire a contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016.

Reclamanta a menționat că, la data de 12.12.2025, i-a fost comunicat actul de constatare a ANI nr. 180 prin care s-a decis:

„1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului local s. *****, r-nul Anenii Noi, în circumstanțele descrise în prezentul act.

2. Se aduce la cunoștința dlui Ala Popescu, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Centru (MD2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4).”

În opinia reclamantei că actul administrativ contestat este considerat ca fiind rezultat al aprecierii arbitrare a probelor și aplicării eronate a cadrului legal, fapt pentru care se intervine cu prezenta cerere de chemare în judecată privind contestarea actului administrativ.

A relatat că, în motivarea soluției adoptate, inspectorul de integritate a indicat:

„În acest sens, noțiunea de participare la luarea deciziei are un sens larg, nefiind limitată exclusiv la exprimarea votului final, ci include întregul ansamblu de acțiuni care preced și orientează voința organului colegial: pregătirea proiectului de decizie, formularea concluziilor, participarea la dezbateri, susținerea soluției propuse (...).

Prin urmare, conduita subiectului, raportată la ansamblul activităților desfășurate, confirmă încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, întrucât decizia finală a organului colegial a fost precedată de contribuția directă și esențială a acestuia la elaborarea și fundamentarea soluției adoptate, ceea ce a înlăturat garanțiile de imparțialitate pe care legislația în materie le instituie în mod imperativ.

*Astfel, dna Ala Popescu, în calitate de raportor și secretară a Comisiei, a votat chestiunea cu privire la prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”, ori prin votul unanim al celor 3 membri prezenți a decis prelungirea contractului pe un termen de 3 ani; la fel, a participat la luarea deciziei nr. 10/2 din 12 septembrie 2025, Cu privire la prelungirea / modificarea Contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”, inclusiv prin rolul de raportor, prezentarea concluziilor comisiei și susținerea poziției de adoptare a deciziei în cadrul dezbaterilor (...).”*

A menționat reclamanta că, art. 12 alin. (5^1) al Legii nr. 133/2016, prevede expres că, în cazul în care un membru al organului colegial se află în conflict de interese real, prevederile art. 12 alin. (4) și (5) și ale art. 14 nu se aplică. Subiectul declarării informează organul colegial despre natura conflictului de interese și nu participă la luarea deciziei. (...).

Potrivit art. 21 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când: a) el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii; b) este conducător sau membru al organelor de conducere ale întreprinderii, instituției, organizației sau ale filialelor și reprezentanțelor acestora, în a căror privință se adoptă decizia."

A indicat că se identifică faptul că inspectorul de integritate, în cadrul actului administrativ contestat, invocă faptul că: participarea în comisia consultativă a consiliului local reprezintă „participare la luarea deciziei consiliului local"; expunerea în fața consiliului local pe marginea unui proiect de decizie, fără participarea la vot, reprezintă „participare la luarea deciziei".

Efectiv, se atestă ipoteza că inspectorul de integritate acordă o interpretare „proprie" a noțiunii de „participare la luarea deciziei", și în temeiul acestei „interpretări" adoptă act administrativ de „constatare a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese".

A menționat că, conform art. 72 alin. (2) al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, interpretarea oficială a legilor, altele decât cele menționate la alin. (1), se efectuează exclusiv de către Parlament prin adoptarea legilor de interpretare.

În temeiul prevederii legale citate, se consideră inadmisibilă ipoteza în care temei la adoptarea unui act administrativ defavorabil este interpretarea proprie a unui act normativ de către un colaborator al unei autorități publice.

A relatat că se consideră că în speță urmează a reieși exclusiv din cadrul legal special, reglementat prin instituția adoptării unei decizii de către un consiliu local.

Conform art. 5 alin. (3) al Legii cu privire la actele normative, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Reclamanta, menționează că, conform art. 13 alin. (3^1) lit. c) al Legii privind administrația publică locală, la ședința de constituire se dezbat doar chestiunile incluse pe ordinea de zi referitoare la: inițierea constituirii comisiilor consultative de specialitate.

Potrivit art. 14 alin. (2) lit. w) al Legii privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: desemnează reprezentantul său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice; formează, din rândul membrilor săi, în funcție de specificul și necesitățile locale, comisii consultative de specialitate pentru diferite domenii de activitate, modifică componența acestora.

Conform art. 17 alin. (1), (2), și (3) al Legii privind administrația publică locală, ședințele consiliului local sunt publice. Orice persoană interesată poate asista la ședințele consiliului local.

Cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea și alte părți interesate au dreptul:

a) de a participa, în condițiile legii, la orice etapă a procesului decizional;

b) de a avea acces la informațiile privind bugetul localității și modul de utilizare a resurselor bugetare, la proiectele de decizii și la ordinea de zi a ședințelor consiliului local și ale primăriei;

c) de a propune inițierea elaborării și adoptării unor decizii;

d) de a prezenta autorităților publice locale recomandări, în nume propriu sau în numele unor grupuri de locuitori ai colectivităților respective, privind diverse proiecte de decizii supuse dezbaterilor.

Totodată, potrivit art. 19 alin. (2) și (3) al aceleiași legi, ședința consiliului local este deliberativă dacă sunt prezenți majoritatea consilierilor aleși. În realizarea competențelor sale, consiliul local adoptă decizii cu votul majorității consilierilor prezenți, cu excepția cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului cere un număr mai mare de voturi. În cazul parității de voturi, nu se adoptă nici o decizie, dezbaterile fiind reluate în ședința următoare.

Potrivit art. 121 alin. (2) Cod Administrativ, în cazul organelor colegiale, persoana împuternicită să semneze actul administrativ este președintele ședinței organului colegial sau persoana desemnată conform normelor de organizare și funcționare a organului colegial.

Conform art. 129 alin. (2) Cod Administrativ, conducerea colegială a unei autorități publice adoptă decizii prin vot.

Indică reclamanta că, din conținutul prevederilor legale citate supra, s-au identificat următoarele ipoteze:

- Comisia de specialitate din cadrul consiliului local are funcția „consultativă”, și nu poate fi considerată participarea la lucrările unei comisii consultative ca „participare la luarea deciziei”, în lipsa efectului obligatoriu a unei „opinii consultative” asupra procesului care urmează să se soldeze cu adoptarea actului administrativ;

- Legea administrației publice locale nu specifică faptul că, „adoptarea deciziei” este condiționată de susținerea acesteia de către consilier (raportor) / terță persoană. De iure, oricare persoană poate să pledeze la ședința publică a consiliului local, însă, acest fapt nu poate fi considerată ca „participare la adoptarea deciziei”.

Or, Legea administrației publice locale operează doar cu instituția adoptării deciziei / actului administrativ, exclusiv prin „exprimarea votului de către majoritatea consilierilor prezenți”

Ipotezele invocate supra se confirmă în mod imbatabil de prevederea legală citată de inspectorul de integritate, de la art. 21 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, potrivit căreia: „Consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese (...)”.

Ca urmare, a observat faptul că legiuitorul, în cadrul Legii privind administrația publică locală operează exclusiv cu „adoptarea deciziei” în sensul votului exprimat de consiliul local, fără a fi vizată participarea la o comisie de specialitate cu rol consultativ, sau, prezența la ședința publică a consiliului, inclusiv cu luarea cuvântului.

A indicat că, conform art. 16 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Potrivit art. 137 alin. (2) Cod Administrativ, dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

A relatat reclamanta că, la caz, partea pârâtă a identificat faptul că aceasta s-a abținut de la exprimarea votului pentru decizia nr. 10/2 privind prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”.

Respectiv, autoritatea publică pârâtă nu a deținut dreptul de a interpreta legea (extensiv, defavorabil), și corelativ, urma să perceapă „participarea la luarea deciziei”, exclusiv în sensul stabilit de Legea administrației publice locale, Codul Administrativ – exprimarea votului în cadrul organului colegial.

A concluzionat reclamanta că, în astfel de condiții, dreptul discreționar al autorității publice pârâte a fost egal cu „0”, or, a existat o singură soluție legală – emiterea unui act privind constatarea lipsei încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

A menționat că, potrivit art. 92 Cod Administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În speță, autoritatea publică pârâtă invocă faptul că Popescu Ala a participat la adoptarea deciziei comisiei consultative de specialitate de pe lângă consiliul local – „Comisia pentru activități economico-financiare și construcții” din data de 12.09.2025.

Însă că, după cum s-a indicat supra, pe marginea chestiunii cu nr. 3 aflată spre examinarea comisiei consultative – prelungirea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, Popescu Ala a indicat că se abține de a participa la adoptarea deciziei respective (propunerii de a susține adoptarea deciziei), inclusiv de a participa la vot.

Totodată, a luat cuvântul pe marginea deciziei nominalizate dl *****, cât și decizia de a propune consiliului local prelungirea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016 a fost adoptată cu votul a 2 membri ai comisiei de specialitate, fiind indicat că una s-a abținut de la vot (Popescu Ala).

Identifică faptul că, inspectorul de integritate deține un alt proces-verbal al ședinței comisiei consultative, unde ar fi indicat că doamna Popescu Ala și-a exprimat votul în cadrul comisiei consultative. La fel, se atestă că inspectorul invocă ipoteza că Primăria satului ***** ar fi confirmat veridicitatea procesului-verbal care atestă că doamna Popescu Ala și-a exprimat votul în cadrul comisiei consultative.

A indicat reclamanta că, cu siguranță, prin „Primăria satului *****”, urmează a fi perceput Primarul satului ***** – Vitalie Coteț, cu care Popescu Ala se află în conflict direct, și pe marginea acțiunilor căruia, din numele consiliului local, reclamanta a semnat plângeri și denunțuri adresate organelor de drept, inclusiv în legătură cu fapta samavolnică de sigilare a încăperii deținute de Asociația de Economii și Împrumut „*****”.

Ca urmare, consideră că aceea „confirmare” eliberată de dl *****urmează a fi apreciată critic, având în vedere că aceasta contravine stării de fapt, care va fi confirmată de alți consilieri care și-au exprimat votul pe marginea subiectului respectiv – ***** și *****.

Totodată reclamanta, consideră oportun să citeze nota informativă a secretarei interimare a Consiliului satului *****, doamnei *****, care a indicat următoarele:

„*La data de 15.09.2025, am recepționat de la secretara comisiei procesul-verbal al ședinței, completat și autentificat, care a fost anexat la dosarul comisiei. În aceeași zi, a fost recepționată și o variantă maculatură a procesului-verbal, care, în mod posibil eronat, a fost scanată și transmisă ulterior ca document, generând apariția a două copii diferite ale aceluiași proces-verbal.*

În baza celor expuse mai sus, consider că procesul-verbal veritabil și corect al ședinței Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții din data de 12.09.2025 este cel prezentat și înregistrat la data de 15.09.2025, completat corect, cu indicarea faptului că dna Ala Popescu s-a abținut de la vot asupra proiectului menționat mai sus, întrucât acesta a fost transmis în termen, întocmit conform procedurilor legale și anexat la dosarul comisiei imediat după desfășurarea ședinței.”

Ca urmare, reclamanta consideră că inspectorul de integritate, la adoptarea deciziei, a operat cu o probă neveridică (proces-verbal) care nu reflectă starea de fapt.

Ân temeiul celor expuse, reclamanta solicită anularea Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025.

Expunerile pîrîtului asupra aspectelor de drept și de fapt ale acțiunii în contencios administrativ;

Prin referința depusă, autoritatea publică pârâtă - Autoritatea Națională de Integritate, susținînd integral argumentele de fapt și de drept expuse în motivarea Actului de constatare a solicitat respingerea acțiunii depuse de Popescu Ala ca fiind neîntemeiată.

Explicațiile participanților la proces prezentate în cadrul ședinței de judecată:

Reclamanta Popescu Ala, în şedinţa de judecată a susținut integral argumentele indicate în cererea de chemare în judecată. A solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul autorității publice pîrîte Autorității Naționale de Integritate –Danilov Valeria, în ședința de judecată a pledat pentru

respingerea acțiunii formulate de Popescu Ala pe motivele indicate în referiță.

Motivele hotărîrii:

Acțiunea înaintată de Popescu Ala este admisibilă și întemeiată, din considerentele ce vor fi expuse în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 2. Reglementarea raporturilor administrative

(2) Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Articolul 3. Scopul legislaţiei administrative

Legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

În temeiul art. 10 și art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Actul de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025 – constituie un act administrativ individual defavorabil reclamantei.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

La caz, reieșind din obiectul acțiunii - anularea Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025- se atestă că reclamanta a formulat o acțiune în contestare.

În conformitate cu art. 34 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul deținerii mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 36 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) Actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2), cu excepția actelor de constatare a diferenței substanțiale între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită, pot fi contestate la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de actele respective.

Articolul 209. Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că acțiunea înaintată de Popescu Ala, întrunește condițiile de admisibilitate, or actele cauzei atestă că actul administrativ contestat a fost emis la 12 decembrie 2025, iar acțiunea a fost depusă la 12 ianuarie 2026 (zi de luni).

Analiza fondului acțiunii în contencios administrativ;

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: **a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;**

Conform art. 225 Cod administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal

admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

<u>Cu raportare la litigiul dedus judecăţii, Completul judiciar reţine următoarele prevederi legale:</u>

Legea privind declararea averii şi a intereselor personale, nr. 133 din 17.06.2016 (în vigoare la data iniţierii procedurii administrative):

Articolul 1. Domeniul de reglementare şi scopul legii

(2) Prezenta lege are drept scop instituirea măsurilor de prevenire şi de combatere a îmbogăţirii nejustificate, a conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum și a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor.

Articolul 2. Noţiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni se definesc astfel:

conflict de interese – situaţia în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparţială şi obiectivă a obligaţiilor şi responsabilităţilor ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activităţile sale în calitate de persoană privată, din relaţiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relaţiile sau afiliaţiile sale cu organizaţii necomerciale, inclusiv cu partidele politice şi cu organizaţiile internaţionale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Articolul 3. Subiecţii declarării averii și intereselor personale

(1) Subiecţi ai declarării averii și a intereselor personale sînt:

b) membrii Consiliului de supraveghere al instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Compania Teleradio-Găgăuzia; consilierii consiliilor săteşti (comunale), orăşeneşti (municipale), raionale; deputaţii Adunării Populare a unităţii teritoriale autonome Găgăuzia;

Articolul 11. Principiile generale de evitare a conflictelor de interese

În procesul îndeplinirii atribuţiilor lor de serviciu, subiecții declarării sînt obligați să respecte următoarele principii generale de evitare a conflictelor de interese:

a) servirea interesului public cu imparţialitate şi obiectivitate;

b) asigurarea transparenţei şi a controlului public al activităţii;

c) responsabilitatea individuală şi exemplul personal.

Articolul 12. Categoriile conflictelor de interese și modul de declarare a acestora

(1) Subiectul declarării se poate afla în conflicte de interese ce pot fi împărțite în următoarele categorii:

a) conflict de interese potenţial;

b) conflict de interese real;

c) conflict de interese consumat.

(2) Conflictul de interese potenţial reprezintă situația în care interesele personale ale subiectului declarării ar putea conduce la apariția unui conflict de interese real şi care se declară în condițiile art. 4–7. Conducătorul ierarhic superior acordă consultanță privind evitarea survenirii unui conflict real ca efect al celui potențial.

(3) Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice şi juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze şeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

(5^1) În cazul în care un membru al organului colegial se află în conflict de interese real, prevederile art. 12 alin. (4) și (5) și ale art. 14 nu se aplică. Subiectul declarării informează organul colegial despre natura conflictului de interese și nu participă la luarea deciziei.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese şi despre modul în care acesta influențează sau poate influenta îndeplinirea imparțială şi obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(6) Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ţinut conform modelului aprobat de Autoritatea Națională de Integritate de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

(7) Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unităţii teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii şi alţi conducători ai organizațiilor publice sînt obligaţi să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

(8) Autoritatea Națională de Integritate înregistrează declarațiile privind conflictele de interese ale subiecților menționați la alin.(7) în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, conform modelului aprobat de Autoritatea Națională de Integritate.

(10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Articolul 14. Modul de soluţionare a conflictului de interese real

(1) Soluţionarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situaţiei de conflict și prin determinarea şi aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului.

(2) Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizaţiei publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

(3) Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abţinerii.

(4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părţile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

(5) Conducătorul organizaţiei publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a fost informat despre conflictul de interese real al subiectului declarării, are obligația să soluționeze conflictul de interese, aplicând una dintre următoarele opțiuni, în măsura în care legile speciale nu prevăd altfel:

a) restricţionarea accesului subiectului declarării, afectat de un conflict de interese, la anumite informaţii sau restricţionarea participării lui la examinarea situațiilor care au legătură cu interesul său personal;

b) transferul subiectului declarării într-o altă funcţie, cu acordul scris al acestuia;

c) redistribuirea sarcinilor și atribuțiilor subiectului declarării sau delegarea responsabilității de emitere/adoptare a actului administrativ, de încheiere a actului juridic, de participare la luarea deciziei sau de luare a deciziei către o altă persoană cu competențe decizionale, inclusiv în cazul în care conflictul de interese real se poate repeta;

d) acceptarea emiterii/adoptării actului administrativ, încheierii actului juridic, participării la luarea deciziei sau luării deciziei, dacă opțiunile de soluționare specificate la lit. a), b) și c) nu pot fi aplicate.

(5^{1}) La aplicarea opțiunii de soluționare specificate la alin. (5) lit. d), conducătorul organizației publice informează, în termen de 3 zile lucrătoare de la aplicarea respectivei opțiuni, Autoritatea Națională de Integritate cu privire la conflictul de interese real soluționat.

(6) La identificarea celei mai bune soluţii pentru rezolvarea unei situații de conflict real se vor lua în considerare interesele organizaţiei publice, interesul public, interesele legitime ale salariaţilor, nivelul și tipul funcţiei

deţinute de persoana în cauză, natura conflictului de interese, precum şi alţi factori.

(7) În cazul în care conducătorul organizației publice nu poate soluționa un conflict de interese real, acesta se adresează Autorității Naționale de Integritate.

(8) Conflictul de interese real al subiecților menționați la art. 12 alin. (7) se soluționează de către Autoritatea Națională de Integritate în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea informației privind existența unui conflict de interese real, prin oferirea uneia dintre următoarele soluții:

a) recomandarea de a delega responsabilitatea de emitere/adoptare a actului administrativ, de încheiere a actului juridic, de participare la luarea deciziei sau de luare a deciziei către un terț;

b) recomandarea de a accepta emiterea/adoptarea actului administrativ, încheierea actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei, dacă opțiunea de soluționare specificată la lit. a) nu poate fi aplicată.

(8^1) În cazul în care subiecții menționați la art. 12 alin. (7) au informat, în condițiile legii, Autoritatea Națională de Integritate cu privire la existența conflictului de interese, iar Autoritatea nu a soluționat conflictul de interese în termenul prevăzut de lege, subiecții menționați la art. 12 alin. (7) nu vor putea fi sancționați pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

(9) Subiectul declarării este obligat să se conformeze deciziei de soluționare a conflictului de interese real în care se află.

(10) Dacă conflictul de interese real a fost declarat de subiecții enumerați la art. 12 alin. (7) și a fost soluționat de Autoritatea Națională de Integritate, iar acesta se repetă având același subiect, obiect și conținut, conflictul de interese nu se mai declară, considerându-se soluționat.

Legea cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate, nr. 132 din 17.06.2016 (în vigoare la data efectuării controlului):

Articolul 5. Misiunea Autorităţii

Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică şi prevenirea corupţiei prin realizarea controlului averii şi al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor.

Articolul 6. Funcţiile Autorităţii

În vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcţii:

b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor;

Articolul 7. Atribuţiile Autorităţii

(2) În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea:

a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

Articolul 19. Activităţile desfăşurate de inspectorii de integritate

Inspectorii de integritate desfăşoară următoarele activităţi:

b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (7) lit. l) din prezenta lege;

g) emit procese-verbale și acte de constatare în condițiile legii;

Articolul 20. Drepturile şi obligaţiile inspectorului de integritate

(1) Inspectorul de integritate are următoarele drepturi:

a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului;

b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de verificare și/sau control al averilor și intereselor personale, precum și pentru verificarea și/sau controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

c) să acceseze on-line, gratuit, registrele de stat ale organizaţiilor, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare a acestora, în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și a intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

d) să prelucreze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor și să asigure confidențialitatea și securitatea acestora, inclusiv după încetarea activității de control;

Articolul 30. Distribuirea aleatorie a sesizărilor

(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în cel mult două zile lucrătoare de la data înregistrării, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Articolul 31. Verificarea prealabilă a sesizărilor depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice

(1) În termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii şi al intereselor personale.

(2) Procesul-verbal prevăzut la alin. (1) se publică pe pagina web oficială a Autorității în cel mult 7 zile de la emitere și se comunică subiectului vizat.

Articolul 32. Drepturile persoanei supuse controlului averii și al intereselor personale

Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul:

a) să fie informată despre inițierea controlului prevăzut la art. 33;

b) să fie asistată de un avocat sau un avocat stagiar;

c) să ia cunoștință de sesizarea depersonalizată și de celelalte materiale ale controlului după finalizarea acestuia, însă până la emiterea actului de constatare;

d) să prezinte date și informații suplimentare, pe care le consideră necesare, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor;

e) să conteste, în condițiile legii, actul de constatare emis de către inspectorul de integritate;

f) să acorde acces inspectorului de integritate și evaluatorului contractat de Autoritate la bunurile supuse evaluării.

Articolul 33. Controlul averii și al intereselor personale

(6) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului.

(7) La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin. (4)–(6) sunt obligați să prezinte Autorității, în termen de 15 zile de la recepționarea solicitării, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate. În cazul în care inspectorul de integritate constată că subiecții menționați la alin. (4)–(6) nu i-au furnizat în termen informația solicitată privind averea și veniturile persoanei supuse controlului sau i-au

furnizat date neautentice, acesta le va aplica sancțiunea prevăzută de Codului contravențional al Republicii Moldova.

(8) Inspectorul de integritate poate solicita informațiile necesare pentru efectuarea controlului și de la autoritățile competente ale altor state, precum și de la organizații și asociații internaționale, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 35. Actul de constatare

(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele:

a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului;

b) partea descriptivă, care cuprinde poziția persoanei supuse controlului și constatările inspectorului;

c) decizia luată;

d) măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organizația publică sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării;

e) informația privind exercitarea căilor de atac.

Articolul 36. Contestarea actului de constatare

(1) Actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2), cu excepția actelor de constatare a diferenței substanțiale între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită, pot fi contestate la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de actele respective.

Articolul 37. Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

(3) După repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora.

(4) Prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător.

(5) Controlul poate fi inițiat în termen de 3 ani de la data admiterii conflictului de interese, a încălcării restricției sau a limitării. În cazul stării de incompatibilitate, controlul poate fi inițiat pe toată perioada stării de incompatibilitate, precum și în termen de 3 ani de la data încetării incompatibilității.

(6) Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează în cel mult 3 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 6 luni.

Articolul 38. Rezultatele controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

(2) În cazul în care nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

(3) Acțiunile efectuate și actele emise de inspectorul de integritate în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor nu sunt publice, cu excepția actelor menționate la alin. (1) și (2).

Articolul 39. Efectele constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) emite un act de constatare în care dispune, după caz, încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării și îi aplică acestuia interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

(2) Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

(3) Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea informează conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție /validarea mandatului a subiectului declarării cu privire la încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

(5) La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Inițial, Completul judiciar specializat evidențiază faptul că, legalitatea și temeinicia unui act administrativ, vizează mai multe aspecte, între care respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea întocmai a cadrului legal ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, în litigiile de contencios administrativ, instanța specializată urmează să verifice legalitatea și temeinicia actului administrativ individual, sub următoarele aspecte: respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea dispozițiilor legale care se referă la temeinicia actului.

După cum s-a indicat anterior, Autoritatea Națională de Integritate este competentă să exercite controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, astfel că, prima dimensiune a legalității actului administrativ contestat, care se circumscrie respectării competenței, nu este afectată de vicii.

Cu referire la legalitatea materială a actului administrativ contestat, Completul judiciar reține că, potrivit Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025, s-a dispus:

*1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului local s. *****, r-nul Anenii Noi, în circumstanțele descrise în prezentul act.*

2. Se aduce la cunoştința dlui Ala Popescu, actul de constatare şi se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Centru (MD2043, mun. Chişinău, str. Teilor nr. 4).”

Astfel, obiect al prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025.

La caz se reține că, Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului local s. *****, r-nul Anenii Noi, este subiect al declarării potrivit art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Completul judiciar remarcă că, Curtea Europeană în jurisprudența sa constantă, a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania, 30 ianuarie 2018*, § 65; *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145).

În speță, Completul judiciar reține că, la data de 18.09.2025, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, a fost înregistrată și distribuită aleatoriu în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016, sesizarea cu nr. 10414, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului local s. *****, r-nul *****

Potrivit sesizării depuse, se solicită verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către doamna Ala Popescu, consilier în cadrul Consiliului local al satului *****, fiind menționat că, în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului local ***** din 12 septembrie 2025, consemnate în procesul-verbal al ședinței, a fost adoptată decizia nr. 10/2 din 12.09.2025, având ca obiect prelungirea contractului de locațiune încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de economii și împrumut „*****”. Conform mențiunilor autorului sesizării, consilierul local Ala Popescu a participat la dezbaterile pe marginea acestui subiect, luând cuvântul în favoarea adoptării deciziei respective. Ulterior, nu a participat la vot, menționând că este angajată în cadrul Asociației de economii și împrumut „*****”. În opinia autorului sesizării, aceste circumstanțe generează suspiciuni rezonabile privind existența unui conflict de interese, în contradicție cu prevederile legislației.

Prin procesul-verbal nr. 152 de inițiere a controlului din 17.10.2025, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Ala Popescu.

Prin scrisoarea nr. 04-11/9711 din 17.10.2025, reclamanta Ala Popescu a fost informată despre inițierea, în privința sa, a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

La data de 24.09.2025, la ANI a fost înregistrat răspunsul Alei Popescu, înregistrat cu nr. 10734, care, coroborat cu documentele anexate la sesizare, confirmă că aceasta este angajată în funcția de contabil-șef în cadrul Asociației de Economii și Împrumut „*****”, fiind prezentate următoarele acte:

- Ordinul nr. 25 din 14.10.2024 privind angajarea în funcția de contabil-șef;

- Cererea de angajare din 14.10.2024;

- Contractul individual de muncă nr. 01-2024 din 15.10.2024 privind angajarea în funcția de contabil-șef în cadrul Asociației de Economii și Împrumut „*****”;

- Procesul-verbal nr. 10 din 12 septembrie 2025 al Consiliului local *****, în cadrul căruia a fost adoptată decizia nr. 10/2 din 12 septembrie 2025 „Cu privire la prelungirea/modificarea Contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”.

Completul judiciar reține că, reieșind din răspunsurile Primăriei *****, r-nul Anenii Noi, nr. 226 din 27.11.2025 și nr. 244 din 11.12.2025**, de către inspectorul de integriate au fost stabilite următoarele circumstanțe**:

- Conform pct. 2 din Decizia nr. 1/3 din 22.10.2023, dna Ala Popescu este membră și secretară a Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții;

- Conform procesului-verbal al Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții nr. 10 din 12.09.2025, dna Ala Popescu, în calitate de secretară a comisiei și raportor, a participat activ la examinarea subiectului privind prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”. Comisia, prin votul unanim al celor 3 membri prezenți (inclusiv al dnei Popescu), a decis prelungirea contractului pe un termen de 3 ani;

-Potrivit procesului-verbal nr. 10 din 12 septembrie 2025 al Consiliului Local *****, în cadrul căruia a fost adoptată decizia nr. 10/2 din 12

septembrie 2025, dna Ala Popescu a fost raportor și a participat la dezbateri, luând cuvântul în sensul susținerii deciziei de a prelungi contractul de locațiune, **însă s-a abținut de la vot, invocând faptul că este angajată în cadrul instituției vizate de subiectul supus dezbaterii**.

În scopul asigurării dreptului la apărare, reclamantei i-a fost solicitat, prin demersul nr. 04-11/11504 din 09.12.2025, să prezinte punctul său de vedere cu privire la pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, care formează obiectul controlului.

Prin răspunsul înregistrat în cadrul Autorității la data de 11.12.2025, reclamanta a prezentat punctul său de vedere, subliniind că nu a participat la vot nici în cadrul ședinței Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții a Consiliului local ***** și nici în cadrul ședinței Consiliului local *****, ambele din 12.09.2025.

La emiterea Actului de constatare, inspectorul de integritate a reținut că: *„participarea subiectului la procedura de vot în cadrul Comisiei, precum și implicarea sa nemijlocită în toate etapele premergătoare adoptării deciziei – respectiv pregătirea proiectului, raportarea acestuia, participarea la dezbateri și susținerea soluției propuse – chiar și în condițiile în care ulterior nu și-a exprimat votul în plenul consiliului, nu îl exonerează de obligația legală prevăzută de art. 12 alin. (5¹) din Legea nr. 133/2016 de a declara existența conflictului de interese și de a se abține în mod integral de la participarea la adoptarea deciziilor ce privesc entitatea cu care se află în relații patrimoniale.*

Această obligație implică nu doar abținerea de la votul final, ci înlăturarea completă din întregul proces decizional, începând cu etapa inițială de pregătire a proiectului și continuând până la adoptarea deciziei. Simpla invocare verbală a unui eventual conflict, făcută după consumarea acestor etape, nu poate substitui procedura formală și prealabilă impusă de lege, întrucât o asemenea conduită nu reduce riscul ca subiectul să influențeze, direct sau indirect, conținutul deciziei, afectând imparțialitatea și obiectivitatea procesului decizional.

De altfel, standardele legale de integritate impun ca subiectul declarării să fie exclus nu doar din acțiunea propriu-zisă de votare, ci și din toate activitățile cu caracter deliberativ, tehnic sau decizional care pot afecta obiectivitatea procesului administrativ.

Participarea în calitate de raportor, susținerea proiectului în fața organului colegial, formularea de opinii sau influențarea membrilor comisiei constituie acte de participare substanțială la luarea deciziei, fiind expres interzise în situația unui conflict de interese. În acest sens, noțiunea

de „participare la luarea deciziei” are un sens larg și funcțional, care nu se reduce exclusiv la exprimarea votului final, ci include întregul ansamblu de acțiuni ce contribuie la formarea voinței organului colegial: pregătirea proiectului de decizie, formularea rapoartelor, prezentarea concluziilor, participarea la dezbateri, susținerea soluției propuse ori influențarea procesului decizional.

*Prin urmare, conduita subiectului, raportată la ansamblul activităților desfășurate, confirmă încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, întrucât decizia finală a organului colegial a fost precedată de contribuția directă și esențială a acestuia la elaborarea și fundamentarea soluției adoptate, ceea ce a înlăturat garanțiile de imparțialitate pe care legislația în materie le instituie în mod imperativ. Astfel, dna Ala Popescu, în calitate de raportor și secretară a Comisiei, a votat chestiunea cu privire la prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”, ori prin votul unanim al celor 3 membri prezenți a decis prelungirea contractului pe un termen de 3 ani; la fel, a participat la luarea deciziei nr. 10/2 din 12 septembrie 2025 „Cu privire la prelungirea / modificarea Contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”, inclusiv prin rolul de raportor, prezentarea concluziilor comisiei și susținerea poziției de adoptare a deciziei în cadrul dezbaterilor.”*

Completul judiciar apreciază ca neîntemeiate concluziile inspectorului de integritate expuse în argumentarea Actului de constatare din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

La caz sunt relevante următoarele prevederi ale Legii privind administraţia publică locală, nr. 436 din 28.12.2006:

Articolul 13. Constituirea consiliilor locale

(3[1]) La şedinţa de constituire se dezbat doar chestiunile incluse pe ordinea de zi referitoare la:

c) iniţierea constituirii comisiilor consultative de specialitate.

Articolul 21. Limitarea dreptului de vot

(1) Consilierul poate fi prezent la şedinţa consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condiţiile existenţei unui conflict de interese, atunci când:

a) el personal, soţia (soţul), copiii, părinţii săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii;

b) este conducător sau membru al organelor de conducere ale întreprinderii, instituţiei, organizaţiei sau ale filialelor şi reprezentanţelor acestora, în a căror privinţă se adoptă decizia;

Articolul 14. Competenţele de bază ale consiliilor locale

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe:

w) desemnează reprezentantul său în instanţele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorităţi publice; formează, din rîndul membrilor săi, în funcţie de specificul şi necesităţile locale, comisii consultative de specialitate pentru diferite domenii de activitate, modifică componenţa acestora;

Articolul 17. Transparenţa şedinţelor

(1) Şedinţele consiliului local sînt publice.

(2) Orice persoană interesată poate asista la şedinţele consiliului local.

(3) Cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea şi alte părţi interesate au dreptul:

a) de a participa, în condiţiile legii, la orice etapă a procesului decizional;

b) de a avea acces la informaţiile privind bugetul localităţii şi modul de utilizare a resurselor bugetare, la proiectele de decizii şi la ordinea de zi a şedinţelor consiliului local şi ale primăriei;

c) de a propune iniţierea elaborării şi adoptării unor decizii;

d) de a prezenta autorităţilor publice locale recomandări, în nume propriu sau în numele unor grupuri de locuitori ai colectivităţilor respective, privind diverse proiecte de decizie supuse dezbaterilor.

Articolul 19. Caracterul deliberativ al şedinţei

(1) Prezenţa consilierilor la şedinţa consiliului local este obligatorie.

(2) Şedinţa consiliului local este deliberativă dacă la ea sînt prezenţi majoritatea consilierilor aleşi.

(3) În realizarea competenţelor sale, consiliul local adoptă decizii cu votul majorităţii consilierilor prezenţi, cu excepţia cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului cere un număr mai mare de voturi. În cazul parităţii de voturi, nu se adoptă nici o decizie, dezbaterile fiind reluate în şedinţa următoare.

Reieșind din suportul probator administrat la caz, Completul judiciar reține că, la date de 12.09.2025, a fost convocată comisia de specialitate a consiliului local – „Comisia pentru activități economico-financiare și

construcții”, fiind prezenți 3 membri ai comisiei – *****, Popescu Ala și *****.

Conform procesului-verbal nr. 10 din 12.09.2025 al Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții a Consiliului local *****, Ala Popescu a avut calitatea de secretară și raportor la examinarea subiectului privind prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”.

La materialele cauzei sunt anexate două înscrisuri intitulate procesul-verbal nr. 10 din 12.09.2025 al Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții, având un conținut contradictoriu:

În primul proces-verbal, se atestă că decizia de prelungire a contractului pe un termen de 3 ani a fost adoptată cu votul unanim al celor 3 membri prezenți (inclusiv votul dnei Popescu);

În cel de-al doilea proces-verbal, se menționează că decizia de prelungire pe același termen a fost adoptată cu votul a 2 membri prezenți, în condițiile în care dna Popescu s-a abținut de la vot.

Completul judiciar reține că, în răspunsul din 11.12.2025, reclamanta a menționat că: *„...conform procesului-verbal nr. 10 din 12.09.2025, în calitate de secretară a comisiei, eu am completat procesul verbal nr. 10 din 12.09.2025. Pe parcursul şedinţei au avut loc modificări pe ordinea de zi, discuţii între membrii comisiei cu dezbateri pe diferite subiecte examinate. Şi pe parcursul şedinţei comisiei, eu am cerut de la secretară de două ori formularul procesului-verbal şi completam din nou, modificînd ceia ce solicitau membrii comisiei. Foile eronate au fost înlăturate îndată. La sfârşitul şedinţei comisiei atât eu cât şi preşedintele comisiei am semnat procesul verbal (cel care vi l-am prezentat anexat la demersul din 10.12.2025) şi l-am transmis secretarei consiliului.* ***Confirm încă o dată că eu m-am abținut de la vot deoarece am anunțat verbal despre conflictul de interes și nu am participat la luarea deciziei, ceia ce poate confirma și președintele comisiei. *****, secretara Consiliului Local, *****. Totodată menționez că ședința comisiei a avut loc în aceeași zi cu ședința Consiliului Local, la 12.09.2025 și nu putea eu personal să votez „pentru” la comisie dar la ședința Consiliului să mă abțin de la vot solicitând, vot nominal pentru a asigura faptul că eu nu am participat la vot****. *La şedinţa comisiei nu am solicitat vot nominal deoarece am fost prezenți trei membri dintre care votul meu a fost abținut și eu am anunțat verbal că mă abțin, însă la ședința Consiliului au fost trei voturi abținut și de aceia am solicitat să fie nominal.”*

Prin solicitarea din 10.12.2025, inspectorul de integritate a solicitat dnei Mariana Caraman explicații cu referire la cele două versiuni diferite ale Procesului verbal nr. 10 din 12,09.2025.

Prin răspunsul din 11.12.2025, Mariana Caraman a menționat următoarele:

„În urma solicitării Dvs. din data de 10.12.2025, referitoare la existența a două copii ale procesului-verbal nr. 10 din 12.09.2025 ale Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții, vă prezint următoarele explicații și documente anexate.

*Subsemnata, *****, în funcția de secretară interimară a Consiliului Local *****, prezint prezenta notă explicativă privind situația referitoare la procesul-verbal al ședinței Comisiei pentru activități economico-financiare și construcție din data de 12.09.2025.*

*În ședința menționată a fost examinat Proiectul „Cu privire la prelungirea/modificarea Contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut «*****»”, raportat de consiliera și secretara comisiei, dna Ala Popescu.*

Precizez că ședința s-a desfășurat în biroul meu, însă eu nu am participat la lucrările comisiei, prin urmare nu pot confirma modul în care dna Ala Popescu s-a expus la vot asupra proiectului.

La data de 15.09.2025, am primit de la secretara comisiei procesul-verbal al ședinței, completat (se anexează procesul verbal autentificat). Ulterior, după câteva zile, dna Ala Popescu a solicitat corectarea procesului-verbal, motivând că a fost completat eronat.

Ca rezultat, la data de 23.09.2025, am primit un alt proces-verbal care a fost transmis de dna Ala Popescu, cu schimbarea unei pagini, unde este arătat cum s-a votat la proiectul menționat (se anexează pagina modificată).

Menționez că în dosarul cu procese-verbale ale comisiei se află procesului-verbal nr. 10 din 12.09.2025, prezentat la data de 15.09.2025, și pagina suplimentară prezentată la data de 23.09.2025.

În baza celor expuse mai sus, consider că procesul-verbal veritabil și corect al ședinței Comisiei pentru activități economico-financiare și construcție din 12.09.2025 este cel prezentat la data de 15.09.2025, întrucât acesta a fost transmis în termen, completat conform procedurilor și anexat la dosarul comisiei imediat după ședință.

Precizez că acțiunile mele ulterioare, prin care am luat în considerare solicitarea dnei Ala Popescu de a corecta procesul-verbal, au fost determinate de faptul că nu am conștientizat consecințele juridice ale unei astfel de intervenții și am dat curs solicitării dnei Ala Popescu, având

încredere în afirmația acesteia că ar fi necesară o completare a procesului-verbal. Această intervenție nu s-a bazat pe o constatare proprie, întrucât nu am participat la ședință și, prin urmare, nu pot confirma modul real în care s-a exprimat votul la proiectul examinat.

Astfel, documentul care trebuie considerat autentic și care reflectă situația reală a ședinței din 12.09.2025 rămâne procesul-verbal prezentat și înregistrat la data de 15.09.2025." (f.d.a.64)

Totodată, potrivit Notei prezentate de către *****, atașate la materialele cauzei (f.d.28), ultima a comunicat următoarele:

*„**Referitor la existența a două copii ale procesului-verbal nr. 10 din 12.09.2025 al Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții, prezint următoarele explicații:***

*Subsemnata, *****, în funcția de secretară interimară a Consiliului Local *****, prezint prezenta notă explicativă privind situația creată în legătură cu procesul-verbal al ședinței Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții din data de 12.09.2025.*

*În cadrul ședinței menționate a fost examinat proiectul de decizie „Cu privire la prelungirea/modificarea Contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul Local ***** și Asociația de Economii și Împrumut «*****»", raportat de consiliera și secretara comisiei, dna Ala Popescu.*

Menționez că ședința comisiei s-a desfășurat în biroul meu, însă nu am participat la lucrările acesteia, motiv pentru care nu pot confirma modul în care dna Ala Popescu s-a expus sau a participat la procedura de vot asupra proiectului examinat.

La data de 15.09.2025, am recepționat de la secretara comisiei procesul-verbal al ședinței, completat și autentificat, care a fost anexat la dosarul comisiei. În aceeași zi, a fost recepționată și o variantă maculatură a procesului-verbal, care, în mod posibil eronat, a fost scanată și transmisă ulterior ca document, generând apariția a două copii diferite ale aceluiași proces-verbal.

*În baza celor expuse mai sus, consider că procesul-verbal veritabil și corect al ședinței Comisiei pentru activități **economico-financiare și construcții din data de 12.09.2025 este cel prezentat și înregistrat la data de 15.09.2025, completat corect, cu indicarea faptului că dna Ala Popescu s-a abținut de la vot asupra proiectului menționat mai sus, întrucât acesta a fost transmis în termen, întocmit conform procedurilor legale și anexat la dosarul comisiei imediat după desfășurarea ședinței."***

Totodată, Completul judiciar remarcă că în toate răspunsurile oferite ANI, reclamanta a menționat că: *„....în calitate de consilier local, în cadrul ședinței din 12.09.2025, la adoptarea deciziei nr. 10/2 privind prelungirea/modificarea contractului de locațiune nr. 01 din 06.05.2016, încheiat între Consiliul local ***** și Asociația de Economii și Împrumut „*****”* ***m-am abținut de la vot,*** *însă am solicitat să fie adoptată această hotărâre nominalizat de consiliul local, deoarece am apărat interesele membrilor Asociației de Economii și Împrumut „*****” care sunt și locuitori ai satul *****, raionul Anenii Noi, și care sunt fondatorii acestei asociații și se deservesc de serviciile acesteia începând cu anul 2002.”*

La caz, Completul judiciar reiterează că, inspectorul de integritate își întemeiază constatările pe următoarele două argumente principale:

- Cu privire la ședința Comisia de specialitate, inspectorul susține că Ala Popescu, având calitatea de secretară și raportor în cadrul Comisiei pentru activități economico-financiare și construcții, a participat la examinarea subiectului privind prelungirea contractului de locațiune și a votat (conform procesului-verbal transmis la 15.09.2025 de Primărie, considerat de inspector drept singurul act veritabil/oficial). Prin votul unanim al celor 3 membri ai comisiei, s-a decis prelungirea contractului. Astfel, inspectorul consideră că aceasta a încălcat regimul conflictelor de interese prin nedeclarare și participare directă la vot.

- Cu privire la ședința Consiliului Local, inspectorul admite că, în plenul Consiliului local din 12.09.2025, Ala Popescu nu a votat / s-a abținut de la vot. Totuși, inspectorul argumentează că noțiunea de *„participare la luarea deciziei”* (art. 12 din Legea 133/2016) are un înțeles larg și include toate etapele premergătoare: pregătirea proiectului, prezentarea raportului în calitate de raportor și susținerea/participarea la dezbateri. În opinia inspectorului, abținerea de la votul final nu o exonerează de obligația de a se înlătura complet din întregul proces decizional.

Completul judiciar subliniază că legalitatea actului administrativ presupune respectarea competenței, a procedurii și stabilirea corectă a stării de fapt în baza probelor veridice.

În speță, inspectorul a reținut în mod eronat că Ala Popescu a votat în cadrul comisiei de specialitate. Or, notele explicative ale secretarei Consiliului (Mariana Caraman) confirmă clar existența unei erori materiale inițiale la întocmirea procesului-verbal și faptul că Ala Popescu a anunțat verbal că se abține de la vot.

Secretara Consiliului Local a confirmat că procesul-verbal autentic și corect recepționat la 15.09.2025 consemnează că doamna Ala Popescu **s-a abținut de la vot** și în cadrul comisiei.

Mai mult, comisia de specialitate are doar un caracter consultativ (art. 14 alin. (2) lit. w) din Legea 436/2006), neavând competență decizională.

Prin urmare, întrucât reclamanta s-a abținut de la vot și a anunțat membrii prezenți ai comisiei despre existența conflictului de interese real / calitatea sa de angajată în cadrul A.E.Î. „*****”, aceasta a respectat prevederile art. 14 alin. (4) din Legea 133/2016, care înlătură răspunderea pentru conflictul de interese prin abținere efectivă.

La fel Completul judiciar reține interpretarea abuzivă și extensivă a normei legale de către inspectorul de integritate. Art. 21 alin. (1) din Legea 436/2006 prevede expres că în caz de conflict de interese, *„consilierul **poate fi prezent** la ședința consiliului, însă **nu participă la adoptarea deciziilor**”*. Legea specială îi garantează consilierului dreptul de a fi prezent în sală și de a lua cuvântul/furniza explicații tehnice sau de fapt. Extinderea noțiunii de „participare la luarea deciziei” până la interzicerea prezenței, raportării de fapt sau participării la dezbateri contrazice direct textul expres al legii speciale.

În ședința Consiliului din 12.09.2025, Ala Popescu a informat verbal organul colegial despre calitatea sa de angajată în cadrul A.E.Î. „*****” și s-a abținut de la vot, fapt confirmat în Procesul-verbal al ședinței Consiliului local din 12.09.2025.

Completul judiciar remarcă că, prezentarea raportului nu reprezintă o manifestare de voință decizională. Prezentarea opiniei/raportului în calitate de secretară a comisiei constituie o atribuție tehnică/de informare, iar nu o participare la procesul de voință al autorității publice. Voința juridică a Consiliului local se exprimă exclusiv prin votul consilierilor. Prin abținerea de la vot, subiectul nu a participat la procesul de adoptare a deciziei.

Astfel , verificînd legalitatea Actului de constatare nr. 180 din 12 decembrie 2025, emis în privința reclamantei Ala Popescu, Completul judiciar reține că soluția cauzei depinde de identificarea și analiza cumulativă a cîtorva elemente - interesului personal susceptibil să îi influențeze exercitarea imparțială a mandatului și a conduitei sale în cadrul organelor colegiale care au examinat cererea A.E.Î. „*****”. Aceste împrejurări nu pot fi prezumate numai din calitatea reclamantei de angajată a asociației sau din prezența ei la ședință, ci trebuie determinate pe baza probelor administrate și a regimului juridic aplicabil.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, interesul personal cuprinde atât interese materiale, cât și nemateriale, inclusiv pe cele rezultate din relațiile cu persoane juridice ori din afilierea la organizații necomerciale. De asemenea, art. 12 alin. (3) al aceleiași legi impune examinarea relațiilor cu caracter patrimonial care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului. Așadar, lipsa unui câștig financiar direct nu exclude de la sine orice interes personal; în egală măsură, raportul de muncă nu dovedește, fără o analiză individualizată, existența unui conflict de interese real în privința oricărei decizii care vizează angajatorul.

În speță, solicitarea examinată în cadrul organului colegial al cărui membru este reclamanta, privea prelungirea contractului de locațiune dintre Consiliul local ***** și A.E.Î. „*****”. Asociația de economii și împrumut constituie o organizație necomercială cu statut juridic special, potrivit Legii nr. 139/2007 a asociațiilor de economii și împrumut. Contractul nu urma să fie încheiat cu reclamanta, iar locațiunea nu urma să fie obținută cu titlu gratuit: dreptul de folosință și obligația de plată aparțin asociației, ca persoană juridică distinctă. Dosarul nu conține probe că prelungirea contractului ar modifica salariul, condițiile de muncă ori alte drepturi patrimoniale ale reclamantei, că i-ar conferi folosința personală a spațiului sau că aceasta ar avea un drept de proprietate ori de control asupra asociației. În aceste circumstanțe, inspectorul nu a identificat nici un interes nematerial concret al reclamantei care, în împrejurările cauzei, să îi fi influențat sau să fi putut influența imparțialitatea. A confunda beneficiul contractual al asociației cu un beneficiu personal al angajatei sale, în condițiile concrete ale situației de la caz – ar însemna a înlocui demonstrarea condiției prevăzute de lege cu o simplă presupunere.

În ceea ce privește conduita reclamantei în cadrul organelor colegiale, art. 12 alin. (5^1) din Legea nr. 133/2016 instituie o regulă specială: membrul organului colegial aflat în conflict de interese real informează organul despre natura conflictului și nu participă la luarea deciziei. Textul exclude expres aplicarea art. 12 alin. (4) și (5), precum și a art. 14 din aceeași lege. În consecință, obligația de a depune o declarație scrisă, reglementată de art. 12 alin. (5), și modalitățile de soluționare prevăzute de art. 14 nu pot constitui, în această ipoteză, temeiuri autonome pentru imputarea încălcării. Totodată, art. 21 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală permite consilierului aflat în conflict de interese să fie prezent la ședință, fără a participa la adoptarea deciziei.

La aprecierea probelor privind ședința comisiei de specialitate din 12 septembrie 2025, completul ia în considerare ambele versiuni ale procesului-verbal nr. 10 și explicațiile referitoare la întocmirea și corectarea acestuia. Versiunea rectificată consemnează că proiectul a fost susținut prin voturile celorlalți doi membri, iar reclamanta s-a abținut. Nu poate fi trecut cu vederea faptul că într-adevăr dosaul administrativ conține explicații neconcordante asupra versiunii procesului-verbal care ar trebui considerată veritabilă; secretara interimară a consiliului a precizat, totodată, că nu a participat la lucrările comisiei și nu poate confirma din percepție proprie felul în care reclamanta a votat. Prin urmare, preferința inspectorului acceptarea uneia dintre versiuni ce ține de actul juridic care consemnează reflectarea inițială a unui vot unanim - nu putea fi transformată în certitudinea că reclamanta a votat, fără verificarea contradicției și fără motivarea înlăturării probei cu procesul verbal rectificat. În ședința plenului consiliului, abținerea reclamantei de la vot este, de altfel, reflectată cert și admisă chiar în argumentarea actului contestat.

În aceiași ordine de idei, Completul reține și că informarea organului colegial trebuie examinată prin prisma conținutului concret al comunicării referitoare la natura interesului invocat, iar nu prin raportare la forma declarației scrise prevăzute de art. 12 alin. (5), inaplicabilă în această ipoteză. Înscrisurile și explicațiile privind comunicarea de către reclamantă a calității sale de angajată la A.E.Î. „*****”, precum și consemnarea abținerii, necesitau o apreciere expresă. Simpla prezență la ședință și prezentarea proiectului în calitate de raportor nu echivalează automat cu exercitarea votului. În măsura în care inspectorul aprecia că intervențiile reclamantei în pregătirea sau dezbaterea proiectului au constituit ele însele participare la luarea deciziei, avea obligația să individualizeze actele concrete imputate, conținutul și efectul lor asupra procesului decizional și temeiul pentru care acestea depășeau prezentarea ori explicarea subiectului. Actul contestat nu oferă o asemenea demonstrație distinctă.

Or, conform art. 22 și art. 85 alin. (3) din Codul administrativ nr. 116/2018, autoritatea publică cercetează din oficiu starea de fapt și stabilește investigațiile necesare, fără a se limita la afirmațiile participanților sau la probele convenabile concluziei preconizate. Art. 92 alin. (1) și (2) din același cod obligă autoritatea să aprecieze întreaga procedură și toate faptele relevante, inclusiv pe cele favorabile persoanei supuse controlului. Aceste obligații impuneau clarificarea divergenței dintre procesele-verbale, examinarea explicațiilor persoanelor implicate, verificarea naturii raporturilor reclamantei cu asociația și identificarea eventualului avantaj ori

interes personal legat de locațiune. Îndoiala rezultată dintr-o contradicție probatorie neelucidată nu poate fi substituită printr-o prezumție defavorabilă reclamantei.

Din această perspectivă, Completul judiciar specializat constată că inspectorul a manifestat un formalism excesiv: a dedus interesul personal din simpla calitate de angajată și participarea la luarea deciziei din activități premergătoare, fără a distinge între folosul asociației și folosul reclamantei, între prezentarea proiectului și exprimarea voinței organului colegial și fără a acorda o evaluare efectivă probelor privind abținerea. Această calificare descrie omisiuni concrete de cercetare și de motivare, iar nu o dispensă generală de la obligațiile de integritate. Potrivit art. 31 și art. 118 din Codul administrativ, actul administrativ defavorabil trebuie să expună temeiurile esențiale de fapt și de drept și să răspundă argumentelor contrare relevante; enumerarea unor împrejurări de fapt, urmată de concluzia existenței încălcării, nu suplinește explicarea legăturii dintre ele.

În plus, art. 29 din Codul administrativ cere ca măsura care afectează drepturile persoanei să fie potrivită scopului legal, necesară și rezonabilă. Protecția imparțialității în exercitarea mandatului este un scop legitim. Totuși, emiterea unui act de constatare defavorabil, susceptibil să producă consecințele prevăzute de legislația integrității, presupune stabilirea riguroasă a premiselor încălcării și examinarea conduitei efective a persoanei. Invocarea scopului preventiv nu poate suplini proba interesului concret ori proba participării la luarea deciziei și nu justifică înlăturarea nemotivată a probelor favorabile. Principiul proporționalității întărește astfel, în împrejurările cauzei, exigențele de individualizare, cercetare și motivare.

Prin urmare, examinând împreună obiectul contractului de locațiune, absența probelor privind un interes propriu concret al reclamantei, comunicarea calității sale în raport cu asociația, consemnarea abținerii în procesul-verbal rectificat și neparticiparea la votul din plenul Consiliului Local, Completul conchide că premisele factuale și juridice ale încălcării reținute în Actul de constatare nr. 180 din 12 decembrie 2025 nu au fost stabilite și motivate în mod suficient. Deficiențele constatate privesc însăși fundamentarea actului, iar nu o simplă greșeală de formă susceptibilă de remediere potrivit art. 123 din Codul administrativ; nici art. 131 din același cod, referitor la rectificarea erorilor evidente din acte administrative individuale, nu înlocuiește aprecierea probatorie a versiunilor procesului-verbal al ședinței. În consecință, soluția de admitere a acțiunii și anulare a actului contestat se justifică și prin încălcarea obligației de cercetare

obiectivă a stării de fapt, a cerințelor de motivare și a principiului proporționalității.

Urmare celor expuse, Completul judiciar conchide că Actul de constatare nr. 180 din 12.12.2025 se bazează pe o constatare greșită cu privire la exercitarea votului în comisie cît și pe interpretarea abuzivă și extensivă a noțiunii de „participare la luarea deciziei”.

Inspectorul a aplicat distorsionat prevederile art. 12 alin. (5^1) din Legea nr. 133/2016 și a ignorat norma specială a art. 21 alin. (1) din Legea nr. 436/2006. La caz prin abținerea formală, informarea verbală a colegilor și solicitarea votului nominal, Ala Popescu s-a conformat pe deplin tuturor exigențelor de conduită impuse de cadrul legal pentru evitarea și soluționarea conflictului de interese real.

Conform art. 21 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, consilierul *„poate fi prezent la şedinţa consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condiţiile existenţei unui conflict de interese”*.

A susține că un consilier a „participat la adoptarea unei decizii” în condițiile în care s-a abținut de la vot și a solicitat consemnarea nominală a abținerii reprezintă o interpretare extensivă, contrară prevederilor legale speciale ale Legii nr. 436/2006.

În temeiul celor expuse supra, Completul judiciat va admite cererea de chemare în judecată formulată de Popescu Ala și va dispune anularea Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025.

În conformitate cu prevederile art.,art.224 alin. (1) lit. a), 225 Cod Administrativ, art. 389-390 CPC, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popescu Ala către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025, ***se admite.***

Se anulează Actul de constatare nr.180 din 12 decembrie 2025.

Hotărîrea poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela